

Egyetértés és Magyar Ujság

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Szerkesztő Iroda:
Budapest IV.
megyeháza 9. sz.
hova a lap szelvény részét
illető minden közlemény
küldendő. — A külföldi
nyelvi szerkesztésnek
Kéziratok csak rend-
kívül esetben küldetnek
vissza.

Kiadó-Hivatal:
Budapest, IV. Megyehá-
za 9. sz.
Vodnár F. nyomdájában

Előfizetési díj:	
Vidékre postán vagy hely- ben házhoz hordva	
Egy évre . . . . . 20. —	
Félévre . . . . . 10. —	
Három hónapra . . . . . 5. —	
Egy hónapra 1.80	
Egy szám 3 krajczár.	
Hirdetési díj: 9 hasábos postai egyszeri díjteléssel 12 kr. többször 10 kr.	
Bélyegdíj minden írd- méret külön 30 kr.	
Nyitlár: 6 hasábos 30 krajczár.	

Előfizetési feltételek	
AZ „EGYETÉRTÉS ÉS MAGYAR UJSÁG”-RA.	
Érvegyedre	5 frt. — kr.
Félévre	10 frt. — kr.
Egy hónapra	1 frt. 80 kr.

Az előfizetési pénzek s utalványok az „Egyetértés és Magyar Ujság” kiadóhivatalának Vodnár nyomda, megyeháza 9. szám alatt küldendők.

Az új megye.

Mint legelső cikkünkben ezt hangsúlyoztuk, bírálatunk előadásánál tisztán a közigazgatás érdeke szempontjából indultunk ki. Ha a tervezésnek is kizárólag a szempontok által volna irányít, kétségkívül a tervezet új alakban nem lát napvilágot. Tervező inkább azon eszmével foglalkozott, vajjon lehet-e a centralizációt az autonómiával összeegyeztetni úgy, hogy a kecske is jóllakjék, a kaposzta is megmaradjon. Hogy ez így áll, kinnak az indoklásból, melyben a centralizációnak éppen úgy hízzege, mint az autonómiának, s a tervezetről úgy beszél a centralizátó felé, hogy abban nem sok önkormányzati lényeg van; az autonómisták felé pedig azzal kaszintgat: hogy ez a tervezet a megyei önkormányzat lényegét nem érinti, s jogkörét nem alterálja.

Az egész kétségkívül oly kompositio, melylyel a kísérlet más országokban mulatságos lehet; de nálunk: nemzeti szerencsétlenség már. Mert távolról sem áll az, mint az indoklás mond: hogy a nálunk századok során kifejlett közigazgatási rendszert e tervezet értelmében hagyja. Legmélyebb aljában forgatja azt ki. Midőn a közigazgatás vezetését s ellenőrzését a megye egyetemének gyűlésétől elvonva, kizárólag egy tőle teljesen független testületre bizza, mi egyéb ez, mint az addigi megyei municipalitás, s vele az önkormányzat lényegének megsemmisítése. Mert az, hogy a közigazgatási bizottságba néhány tag választatik, még nem autonómia, nem önkormányzat. Az önkormányzat nem egyedül a választásból áll. A választási jog csak eszköz, s nem egyedül cél az autonómiában. Az autonómia egyéb valamit is igényel, a mit igen jól ismernek Tisza Kálmánnak, a protestans autonómia védőjének, — s így tudnia kell azt is, hogy a protestans egyház egyetemének önkormányzatát teljesen megsemmisítse az, ha az egyetemen kívül álló oly testületre bízók az egyházi közigazgatás feltételét intézését, mint a melyet ő ajánl most a megyéknek. Kísérleje meg ezt felekezete körében, majd megköszönék hit-társai.

Midőn így, szószertint szegre akasztja a megye egyetemet, a magyar megyei intézmény fősziopait is megsemmisíti egyttal. A főispánt azzá teszi, a mi ismeretlen a megyei önkormányzatban. Az alispánt egyszerűen megfosztja jogkörétől, s mintegy újabb statut in statu, 21 tagu bizottságot állít, mely a választási tanácsa mintájára, valami kollegialis kormányzatot képezne, amely összeállítására, mint meg így is jogkörök tehetetlenségére nem kárthatnánk, melyet a legelső kormányválság szele aztán elsodorva, hogy újabb kísérletek próbájának nyisson tabula rasát.

Kimutattuk azon abnormitást, mely egy ilyen szerkesztett közigazgatási testület működésében áll elő, s azt: hogy a közigazgatás gyakorlati vezetésében éppen ellentétes az, midőn az adminisztratio főnökei a végrehajtás teréről elvonva, oly feladat megoldásával bíznak meg, mely elvonja őket a maguk ügykörtől. Mert a mint gyakorlati módon is ismertettük — a bizottság teendői sok határozott s határozatlan ügyekben mozognak, hosszas elfoglaltsággal elvonja a szakközvegeket a maguk teendőitől, és sem itt, sem ott nem fognak megfelelő hivatásuknak.

A közigazgatás lényege s kellekeiről sok tudós és nem tudós műveket látott már a világ. A tudományos világ izegetek és téren elvi álláspontokat megjelölni — mindennek dacára kint az mindentit, hogy codexeket lehet alkotni a polgári vagy fenytő jog számára, mert utóbbira az enyém és tied fogalma igen általános a világon — de a közigazgatás, a nép saját viszonyait kényszerülve szem előtt tartani, a legjobb codex ennek részére csak az önkormányzat könyvében van megírva.

Csak hagyni kell az önkormányzat fejlődését, s meg fog az ismerődni, úgy a mint kell. De ha folytonosan experimentálunk, a közigazgatás gyökérszála elsenyednek az experimentális fejlődésben s az erre megkívántató táperő semmivé lesz.

Mert a közigazgatás természete megkívánja, hogy folyton szerves egységben s folytonosságban álló közegek álljanak rendelkezésére. És ezt téveszti szem elől a közigazgatási bizottság tervezője, midőn a közigazgatási végrehajtás vezetését és ellenőrzését

bizottságot akar szervezni, mely időnként jöven össze, a közigazgatás biztosságát már e körülménnyel fogva is, tekintve különösen azt, hogy oly sok mindenféleképpen intézkedik a bizottság együttesén kívül is, igen illusoriussá teszi.

Gondoljuk csak meg a körülményt, hogy egy megyében vagy kis városban, 21 tagu bizottság lévén a tulajdonképeni fő, főispán, alispán, polgármester, adófelügyelő, tanfelügyelő, de minden ág a világon, csak köpenyül fogja használni e bizottságot, saját gyengesége vagy éppen rosszkaratának eltakarására is. Biztosítom a közönséget, hogy ha most nem talál utat panaszának, az új tervezet életbe léptetésével éppen nem fog találni. Alispán, főispánhoz, az adófelügyelőhöz, ez közigazgatási bizottsághoz, ehhez a nagy katalanhoz fogja utasítani, hol minden lom helyet fog találni, s főni, csak jó ebédet nem fog kapni onnan a közönség.

Hiszen, ha a közigazgatás ezer szálait codificálni lehetne, s mindenre meg lehetne írni a paragrafust, — akkor a centralizáció hatalmának misem állana útját. De nem lehet ám ezt paragrafusok közé szorítani, mint nem az élet szövevényes viszonyait megregulálni; s azért codificatio nélkül neki bocsátani a közigazgatás végrehajtóit plane annak, hogy ők legyenek önmaguk ellenőrzői esetleg bírái; tért adni e közegeknek egy új bizottsággá tömörítésével arra, hogy mindent csak oda hárítsanak, s kezőket mint Pilátus, bármint megmoshassák; tért adni arra, a mi az emberi természetből könnyen folyik, hogy egyik vállról a másikra tolják a munkát, — legalább is igen elhibázott gondolat, ha a cél: gyors, pontos és biztos közigazgatás alkotása.

Az angol közigazgatás biztosságának nyitja nem abban van, hogy ingyen szolgáló közegek teljesítik azt: hanem abban, hogy ura van minden ténynek; s az utas például, ha kocsija összetört az ut rozszága miatt, s ezt behajolja, biztos abban, hogy a bíróság által keresett kárpótlása megitteltteli fog. Abban rejlik a dolog nyitja, hogy ne burkoltsanak el a felelősség a közönség irányában hozzáférhetlen labirintba, melynek fonalt, meghisszik, hogy a miniszter ura kényelmesen vezetik, de — a közönség előtt hozzáférhetlen az, s egyáltalán megfoghatatlan. És itt van az új adminisztratív tervezetnek a sok között egyik sarkalatos hibája, hogy míg mindenben csak a felelő való felelősségről intézkedik, a közönség irányában való felelősség, mint valami felesleges dolog — szóba sem jön pedig ez egyik főnyelve az adminisztrációnak. Mert a minden irányban biztosított felelősség biztosítja azt is, hogy az adminisztratio a törvény, s nem az önkényi adminisztratio — s erről intézkedik legkevésbé a közigazgatási biztosság.

Mielőtt jelen észrevételeinket bezárnók, a tervezetnek még egy-két pontjára kell megjegyzést tennünk. A közigazgatási biztosság és egyöntetűsége megkívánja azt, hogy egy területen vagy megyében az intézkedési jog, a végrehajtás körül összpontosítsassék egy kézbe. Egy szolgabíró képtelen megfelelni a rendelkezéseknek, melyek különféle helyekről minden kombináció nélkül érkeznek hozzá; például, akkor rendel meg itt-amott az adóexcitútió az adófelügyelő, midőn a más helyről jött rendel, például: bizonyos iskolák megszüntetését tizi ki részére, vagy éppen közunka összeírás-sal foglalkozik. Ha minden főnök parancsol vele — ott előre láthatni a zavart, mely a végrehajtás terén minden lépten-nyomon elő fog állani. Ez nem a jó executivának a normatívuma. És ez is egyik sarkalatos hibája a tervezet intézménynek, mely életképtelenlye teszi. Az intézmény azon része pedig, mely több törvényhatóságban utatztatja a tagokat, s valóságos vándor-gyűlés jellegét visel magán, a mai időben már éppen kritikán alóli. Ugyan képzelnék most e vándorgyűlést, midőn főispán, adófelügyelő, tanfelügyelő stb. felkerelkednek, s ennek egyik városból a másikba gyűlést tartani, természetesen egész irdoi készüllettel. A vándorgyűlések kora lejárt.

Megjegyzéseinket a tervezet intézményére előadván, a főváros s a királyi városok érdekében megindult mozgalomra akarunk még valamit mondani. Nagyon helyes a mozgalom, és jellemző, hogy fősúlyt helyez minden felszólalásra, a jó közigazgatás érdekében, melyet veszeljéztetve látnak az új intézménnyel. A város közigazgatási érdekeit, melyek folytonosságot igényelnek — mondják — nem lehet bízni a heterogen közigazgatási bizottságra, miután még ama 10 független bizottsági tag sem bizonyos, hogy akadnak-e majd ily teendőkre vállalkozók. E kifogás mennyivel inkább áll a megyékre, s ha valahol, éppen itt emelkedik ez ki oly argumentummal, mely — lehetetlen, hogy döntő ne legyen meg maga a tervező előtt is.

Valóban, hazánk sokat hányatót, s jelenlegi súlyos viszonyai közepette, kétszeresen megfontolandó, hogy egy ily új intézmény provisoriuma — mert az leend az — mily súlyos következményekkel fog majd járnai, s érdekes-e

annyi fontos ellenokok mellett megtenni a kísérletet, ennek minden nehézségei s következményeivel. Egyet azonban teljes joggal megvárhatnánk — hogy oly rohamosnak ne siessenek e törvényjavaslat tárgyalásával. Nagyfontosságú változás ez, s talán szükséges volna meghallgatni a közvélemény észrevételeit is, s azt cserzéslen is lehetne majd felhasználni. Ime alig néhány napja, hogy napvilágot látott, már bizottsági tárgyalás alatt van — holott még az ország közvéleménye jóformán nem is tájékozhatta magát. Az a panasz, hogy kihálóban van a közérdekeltség a polgároknak. Hogy ne volna, midőn a legfontosabb kérdéseknél, melyek éppen az érdekeltséget érintik, figyelembe sem veszik felmerülhet észrevételeiket, sőt arra alkalmat sem adnak. Még a sajtónak sem volt ideje kellőleg ismertetni — s maholnap a törvényhozás le is tárgyalja. Az igaz, hogy gyorsan fog most menni minden, de lesz-e benne majd köszönet?

Szederkényi Nándor.

A függetlenségi kör ma vasárnap d. u. 3 óra kor értekezlet tart.

A királyi jövő szerdán, azaz folyó hó 24. kén délelőtti 10 órakor a budapesti kir. várakban általában kihallgatást fog adni; előjegyzések a mondott napig a cabinet-i irodában eszközölhetnek.

A képviselőház közigazg. biztossága mai ülésében folytatva a javaslat tárgyalását a 30. §-t, mely a közig. biztosság kötelességeit precizirozza s fölelmei az ellított tankönyveknek a népiszkolákban való használat ellenőrzését valamint a 31., 32., 33. és 34. §-kat, mely utóbbi a posta és távirada s a hatóságok között fenforgó kérdések elintézéséről szól, továbbá a védtörvény 44. §-a értelmében a nősülési engedélyre néző első foku forum intézkedését körülíró 35. §-t a következő 36.—43. §-kal együtt változtatlanul elfogadja.

Következik a II. fejezet, mely a biztosság, mint felelős hatóságok eljárását írja körül. Több felszólalás után a 44. §-t elfogadták. Ezután némi megjegyzés után változtatlanul fogadták el a 45.—50. §-t. Az 51. §-nál a felterjesztések 8 nap alatti megjelése kimondatik; az 52. §-nál a biztosság jelzi egy felelősségi forum az 53. §-nál fölhozatik azon a vádat, hogy oly ügyek mint birtok, más-ot mint vádoltak szerepelhetnek. A többség a §-ot fentartja, s kimondatik, hogy az alispán (polgármester) oly esetekben, midőn róla, vagy őt érdeklő ügyről van szó, nem elnökölhet. Az 56. §-t változtatlanul, az 57. §-t azonban változtatással fogadták el, hogy az elnöknek egyttal nem 2, hanem 5 tag szükséges határozathozatall. — Az 58. §-t változtatlanul maradt. — Jövő ülés keddel délután 5 órakor.

A közigvetés általánosságban való megszavazásakor tegnap nem mel szavaztak Conrad Károly, Földváry János és Ocskay Rudolf képviselő urak is, nevik azonban a gyorsiori tudósításból tévedésből kimaradt, mely tévedést ezennel helyreigazítjuk.

Megszavaztatott.

A kormányparti sajtó hozsámát kiált Széll Kálmánnak. Egre, földre, éjjel nappal hirdeti azon diadalt, melyet a kormány a házban aratott. Pedig a kormánypart győzelem nem diadal, kevés vigasztaló van abban midőn a kormánypart mind az ellenzékre nézve. Mert míg a kormány a helyzet kényszerynomásának köszönheti a 205 szótöbbséget, addig az ellenzék azon szomorú meggyőződésre volt ismét kénytelen jutni, hogy még mindig a régi dal hangzik, azon dal mely Magyarország szervezete szibbasztólag hatott, mely a nemzetet elaltatta. És e nehéz almból állítólagosan a fusiónak kellett volna az országot felébreszteni, de hogy mennyire sikerült ez, mennyire jött magához a nemzet, azt a tegnap megtörtént szavazás bizonyítja.

Ha valaki beteg, és orvosa néhány éven át mindig ugyanazon gyógyszerrel adja be neki és nem használ, akkor természetes, azon gyógyszerrel el kell vetni és mást használni. Nálunk azonban ellenkezőleg történt, a „szabadelvű párt” ugyanazon gyógyszerrel kívánja orvosolni a beteget, a melyről tudja van, hogy az egészségét vissza nem adhatja, csak halál eszközölhet. Így áll a dolog, és ezt bizonyítják azon viták, melyek a költségvetés megszavazását megelőzték.

A képviselőház valamennyi tagja között csak egy sem találkoztott, ki a költségvetést feltétlenül sajátjává tette volna. Tisza Kálmán látta ezt, és ép azért, hogy a költségvetés megszavazását ne kockáztassa, mégyszer is felszólalt, de nem bizonyított egyszer sem mást mint azt, a miben ki sem kételkedett, hogy az ő lelkiismerete tiszta, hogy ő szereti hazáját, királyát. Ez szép és helyes, de nem akkor, midőn az ország léte és nem léte forog kockán, — midőn néhony millió forintnyi kiadás, az állam egész szerveit annyira megfeszíti, hogy magát az állam létét fenyegeti veszélyel. Itt nem szép szavakra, de tettekre van szükség; itt azon sok „helyeslés”, mely a kormányelnök szavait kísérte, meg nem ment egy fillért sem az állam részére.

Hogy a kormány költségvetését mily nagy ellenszenvvel fogadta a ház, azt nem szükséges bizonyítani, azt bizonyítják azon beszédek, melyek a vita folyamata alatt tartattak, s ha a kormány mégis örül azon 205 szavazattöbbségnek, melyet kapott, vessen egy pillantást a tárgyalásokra, és kell hogy azon hadvezér meggyőződésére jusson, a ki azt mondotta: Ilyen győzelem ellenségeimnek kívánok.

Széll Kálmán a szavazást megelőző napon minden tehetségét megfeszítette, minden erejét felhasználta költségvetésnek védelmére, de 16 hasábos beszédben nincs egy rész, egy pont, egy sor, amelyben hivatkozott volna azokra, a kik a költségvetést erélylyel védelmezték; mert ilyen nem volt a házban. És a 16 hasábos beszédről, ha végig olvassuk, elmondhatjuk azt: hogy a ki sokat bizonyít, semmit sem bizonyít.

Vajjon mit hozott fel a különvélemény ellen, melyik pontját csáfolta meg? Azt mondá, el nem foglalkozhatik; mert nem komoly és azt egyszerűen mellőzte. Nincs könnyebb mint az eféle szólásmoddalt véget vetni az ellenfél érvelésének, de ezzel meg nem győzte az ellenfelet, meg nem győzt semkit arról, hogy az csakugyan úgy van, csak azt bizonyítja, hogy a különvéleménnyel szembe szállni nem mert, mert ha czáfolatába bocsátkozik, az ő kése török bele. Széll Kálmán érezte, mily gyöngye azon alap, melyen áll, annál is inkább, minthogy azt a házban minden oldalról történt támadások megintgatták. Érezte, hogy itt hosszú beszéddel kell kifárasztani a képviselőket, és a szavakkal elpalástolni azon politikát, mely tetteben szegény.

És a kormány célját érte, mert a költségvetés megszavaztatott. De ez koránt sem bizonyítja azt, hogy a költségvetés oly alapon nyugszik, melyet az ország helyes el. Vajjon nem szavazta-e meg a régi baloldal minden évben, kivéve tavaly, midőn már nagyon vágott kormányra jutni a költségvetést általánosságban? Megszavazta, noha igen jól tudta, hogy minden „igen” szó a pusztulás magyát hordta magában. A régi baloldal megszavazta minden évben a költségvetést elve ellenére, a mai képviselőház pedig megszavazta a kényszer nyomása alatt.

És mindezekből csak azon szomorú tapasztalást merítjük, hogy a kormány nem fogott hozzá komolyan államháztartásunk rendezéséhez, s hogy a szabadelvű párt is csak olyan clique politikát üz, mint a Deákpart öztött, mely mindent megszavaz nem azért, — hogy az ország jóléte, hanem mivel a pártfegyelm úgy kívánja.

Az azt tapasztaljuk, hogy ugyanazok, a kik elérték néhány évvel e szerencsétlen rendszer ellen, legutóbb beszéltek és irtak, most ugyan ők ezen rendszernek első harcosai, vezérei. Pedig megtanulták volna a multból, és birhatnának annyi érzékkel, hogy ha tovább is ezen az uton haladunk, csak ismét oda jutunk, hogy: „Nem vagyunk én oka semminek” csak késő ne legyen!

A kormány pénzügyi politikája tehát általánosságban elfogadtatott, de ezzel még minden veszne nincs, mert a részletes tárgyalásnál meg van idejük oda hatni a nemzet képviselőinek, hogy a kiadásokat leszállítsák, és mi szeretjük remélni, hogy mindazok, kik a kormány egyik másik tárczájánál megakarításokak vélték az általános tárgyalás alkalmával eszközölhetni, e nézeteket a részletes tárgyalásnál érvényesíteni fogják, és oda fognak minden erejükkel hatni, hogy a kiadások rovata minél jobban leszállítsassék. K.

Kormánykörökben a „N. H.” szerint az a szándék, hogy a büntető törvénykönyv miutána a jogügyi bizottságon keresztül ment, a képv. házban ne vetessék több részletes tárgyalás alá, hanem en bloc fogadtassék el.

Aczél Péter főispán közgyűlést hívott össze f. hó 22-ére Aradra az aradkörösvölgyi vasút ügyében, a mely vasút, mint az azon vidéken megindult örvendetes mozgalom mellett remélhető, az illető érdekeltek hozzájárulásával az állam minden tehetetlensége nélkül fog kiegészíteni. — A terv kezdetben Klein vasútpályával állanak összekötésben.

A bagatell ügyekről.

Az ambulans bíróság eszméje reánk magyarokra nézve nem új, hanem a nép életében és hajlamaiban gyökerezik, s midőn arra visszátérünk, csak a legközelebb annyiszor váltakozó törvények alatt becsusztott visszaélések és experimentálók által látott sebeit gyógyítjuk be igazságszolgáltatásunkkal.

Alkalmozását ezen eljárásnak a mostani viszonyokhoz idomítva így képzeljük legcélszerűbben:

Minden község, melynek jegyzője van, külön, oly kis községek azonban, melyeknek közjegyzőjük van, együtt kapnának egy rovatozott panaszkönyvet, melynek
1. rovatá. A panasz folyó számát,
2. rovatá. A panaszos és panaszolt nevét, a panasz tárgyát minő- és mennyiség szerint;

3. rovat. Az elintézés (egyesség vagy ítélet szerint) és a biztossági foglalást;
4. rovat. A végkielégítést annak meggyőzésével, hogy árverés vagy önkényes fizetés útján történt — tüntetné elő.

Ezen panaszkönyvben a jegyző a panaszokat jelenkezők sorrendje szerint bejegyeztetvén azon időre, midőn a bagatell bíró a minden 6 hétben egy napra kitűzendő határidőre a községben megjelen, a panaszosokat tanuikkal együtt berendeli. A mikor a felek és tanuik kihallgatása mellett, egyesség vagy ítélet útján az ügyet véglegesen elintézi, a marasztalt ellen a foglalást a község előjárói által azonnal foganatosítja, és meghagyja az elmarasztaltnak, hogy a követelést lehető leg hamarabb elégítse ki, mert ellenkező esetben, midőn 6 hét múlva a községben ismét megjelen, a zár alá vett ingóságokat árverés útján eladhatja.

Ezen eljárásnál, valamint a képviselő, hogy a felelősséget mindkét nem kizárva lenne, új per megindítása azonban a k. járásbíró előtt azon feltétellel lenne megengedhető, ha a marasztalt fel, az elintézés után 6 hét alatt, vagyis az árverésre kitűzött határidőben a per megindítási szándékát a szolgabíró előtt előzőleg kijelenti, a bírót a szolgabíró, a panasz rövid tartamát az ítéletet és indokait magában foglaló rövid bizonylatot adni köteles volna, és csak ennek felmutatása mellett lenne az új per megindítható.

Ezen per elintézésénél a járásbíró és másodfokon a királyi tábla kötelezettség határozottan kijelenteni, hogy a szolgabíró ítélete nem képez-e világos törvényértést? és ez szolgálja a megkárosított félnek alapul arra, hogy a szolgabíró ellen kárterítési keresetet indíthasson.

Mert csak ily eljárás biztosítaná és adna életet a bírói felelősségnek s szüntetne meg minden visszaélést és állítaná vissza az elvesztett bizodalmat.

A bagatell-eljárásnál, a bélyegek helyett a taxát kellene behozni és pedig úgy, hogy 1—25 forintig taxamentos, 25—50 forintig 1 forint, 50—100 forintig 2 frt taxa volna fizetendő, mely a kincstárt illető bélyegeket helyettesítene.

A szolgabíró fuvarját, napidiját, valamint a községi jegyző napidiját, — melyek 1 tárgyalási napra a 8 frtot meg nem halathatnak — az az napra kitűzött panaszok az összegre való tekintet nélkül egyenlően viselnék.

Az előterjesztések biztosítanak a jó, gyors, és olcsó igazságszolgáltatást a perlekedő felekre. Arra, hogy minő sokat mutathat az ezen eljárásrészlete megkarakítás a nép legszegényebb osztálya javára, bátrak vagyunk egy példát hozni fel.

Az esztergomi járásbíró évli száma körülbelül 12,000 s ebből a miniszteri adatok szerint 60 vagy 70 százalék 100 frton alóli, tehát a bagatell-eljárás alá jutna 7800 szám.

A ki gyakorlatból ismeri a mostani eljárást, nem fogja kétségbe vonni, hogy minden szám 5—10 frtig terjedő költséget eredményez, tehát azon 7800 szám kerül a legszegényebb osztálynak évenként 58,500 frtba, mely ugyvédek, fuvarosok és a végrehajtók zsebébe foly és a mely a jelen eljárás szerint a taxák és napidijakra fordítandó alig pár ezer forintot tevő költség levonásával a legszegényebb osztály részére megakarítatlan, kétségtelen, hogy legalább a most behajthatlan adó fedezésére a kincstárba folyának.

Hátra van még, hogy ezen rendszer keresztül vitele a kincstárt közvetlenül mennyiben érintené, tehát a bagatell eljárásnál czélul kitűzött 3-ik pont.

A szolgabíráknál fizetés emelést nem volna maga után, mivel a bagatell ügyek által okozott munkaszoparodásért kárpótlást nyújtana a felek által fedezendő napidij és fuvar. Igen valószínű azonban, hogy a szolgabírák száma szaporítani kellene. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy a járásbírók munkahalmaz 60, 70%-ka a járásbírókóktól elvétetik, csaknem biztosan lehet állítani, hogy azok bírósági személyzet 1/2, a kezelő személyzet pedig 1/2-re leszállítható lesz, s ezek megakartított fizetése új teher nélkül képeztendi a kincstárt új szolgabíró állomások felállítására.

Elmondtuk nézetünket, mely a gyakorlati életből van merítve s mivel célnünk egyedül igazságszolgáltatásunk ezen legfontosabb és most szönyegre kerülő részének javítása, s a legszegényebb osztálynak, az őt végpusztulással fenyegető szökésfelen terhek alóli feloldása, bátran szólítunk fel minden ahöz értő jogászt és törvényhozót, ezek ellen felmerülő aggodalmait és kifogásait előadására, azon biztos hitben, hogy azokat vagy elszeltni sikerülend, vagy általa tervünkön előnyös módosítás eszközöltek. B.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 20-án.
Elnökök: Ghyczy Kálmán. — Jegyzőkö: Orbán Balázs, Beöthy, Wächter. — A kormány részéről jelen vannak: Tisza, Simonyi, Perczel, Trefort és Szende miniszterek.

